Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

2025/2156(DEC)

29.1.2026

OPINIA

Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

dla Komisji Kontroli Budżetowej

Absolutorium za rok 2024: budżet ogólny UE – agencje
(2025/2156(DEC))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Romana Tomc

PA_NonLegDec

OPINIA

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji tego, co następuje:

– uwzględniając sprawozdanie roczne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczące agencji UE za rok budżetowy 2024,

– uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności Eurofoundu za rok 2024,

– uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności Cedefopu za rok 2024,

– uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności ETF za rok 2024,

– uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności EU-OSHA za rok 2024,

– uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności Europejskiego Urzędu ds. Pracy za rok 2024,

Uwagi ogólne

1. wyraża zadowolenie, że Europejski Trybunał Obrachunkowy (Trybunał) uznał transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Europejskiej Fundacji na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound), Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA), Europejskiego Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop), Europejskiej Fundacji Kształcenia (ETF) i Europejskiego Urzędu ds. Pracy (ELA) za rok budżetowy 2024 za ogólnie legalne i prawidłowe oraz że ich sytuacja finansowa na dzień 31 grudnia 2024 r. została przedstawiona rzetelnie;

2. docenia wysokiej jakości pracę wykonywaną przez agencje działające w obszarze zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego oraz podkreśla znaczenie, autonomię i wartość dodaną tych pięciu agencji w obszarze ich wiedzy fachowej; z zadowoleniem przyjmuje stałą i coraz intensywniejszą współpracę między tymi pięcioma agencjami i ich bliższą współpracę z innymi organami UE; zwiększa ona spójność i komplementarność przy jednoczesnym unikaniu powielania działań; ponadto z zadowoleniem przyjmuje fakt, że współpraca ta stała się bardziej ustrukturyzowana i dzięki niej opracowano więcej wspólnych inicjatyw; odnotowuje przeprowadzoną przez Komisję w 2024 r. ocenę czterech agencji UE – Eurofound, Cedefop, ETF i EU-OSHA, w której wykazano skuteczniejszą współpracę między agencjami i wyższy poziom ich spójności; z zadowoleniem przyjmuje wspólny plan działania określający kroki, które cztery agencje wspólnie podejmą w celu zastosowania się do zaleceń zawartych w ocenie;

3. wzywa Komisję do lepszego wykorzystania wiedzy fachowej i zdolności analitycznych

agencji w odniesieniu do zatrudnienia i spraw społecznych oraz podkreśla, że poleganie na ich wewnętrznej wiedzy zwiększyłoby koordynację i efektywne wykorzystanie zasobów budżetowych Unii; podkreśla niewykorzystany potencjał w zakresie dostarczania konkretnych, istotnych informacji i wyników tej samej jakości co konsultanci zewnętrzni, jeżeli pozwalają na to ich mandaty;

4. odnotowuje, że uwagi Trybunału pod adresem agencji dotyczą niedociągnięć w procedurach udzielania zamówień publicznych, w systemach zarządzania i kontroli oraz w zarządzaniu budżetem i że uchybienia w procedurach udzielania zamówień publicznych pozostają największym źródłem nieprawidłowych płatności;

5. przyznaje, że skutki wyjątkowo wysokich stóp inflacji w latach 2022 i 2023 wraz ze wzrostem kosztów personelu, mediów i usług znacznie ograniczyły środki finansowe dostępne na podstawowe działania operacyjne w 2024 r.; zauważa, że sytuacja ta, zwłaszcza w przypadku agencji o rozszerzonych mandatach, może osłabić ich zdolność do skutecznego realizowania działań; podkreśla, że trzeba zapewnić ciągłość działania agencji poprzez okresowe przeglądy adekwatności ich budżetów operacyjnych, aby upewnić się, że są one współmierne do ich zadań i że agencje dysponują wystarczającym personelem; uznaje, że elastyczność agencji w dostosowywaniu się do zmieniających się okoliczności pomogła im w realizacji ich mandatów pomimo kurczących się budżetów operacyjnych; przypomina, że rozszerzeniu mandatów muszą towarzyszyć jednocześnie odpowiednie zasoby finansowe;

6. podkreśla znaczenie wszystkich agencji w kontekście ich stałego zaangażowania we włączanie odpowiedzialności za środowisko do ich działalności i procesu decyzyjnego; z zadowoleniem przyjmuje dalsze kroki na rzecz wprowadzenia formalnego systemu zarządzania środowiskowego przez te agencje, które jeszcze go nie posiadają;

7. przypomina, że zasady horyzontalne, takie jak równość płci, powinny stanowić integralną część budżetu, operacji, strategii politycznych i programów agencji: z zadowoleniem przyjmuje ich wysiłki w tym zakresie; apeluje o wprowadzenie kompleksowego sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci w celu monitorowania i pomiaru przydziału środków budżetowych z uwzględnieniem aspektu płci;

Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound)

8. docenia stałą, wysokiej jakości pracę Fundacji na rzecz poszerzania i rozpowszechniania wiedzy oraz zapewniania opartej na dowodach wiedzy fachowej wspierającej rozwój lepiej przemyślanej polityki społecznej, polityki zatrudnienia i polityki pracy w Europie; wysoko ceni jej wiedzę fachową na tematy istotne dla Europejskiego filaru praw socjalnych, w tym na temat dyrektyw w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy, w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów, w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych, w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych oraz w sprawie przejrzystości wynagrodzeń, a także na temat europejskiej gwarancji dla dzieci; z zadowoleniem przyjmuje kluczowe badania Eurofoundu w obszarach istotnych dla polityki, w tym prace z 2024 r. dotyczące

nieodpowiednich warunków mieszkaniowych i braku przystępnych cenowo mieszkań w Europie, a także na temat odpowiednich płac minimalnych, ubóstwa, nierówności dochodowych i klasy średniej, niedoborów siły roboczej oraz politycznego wymiaru spójności społecznej w Europie; z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie Eurofoundu w kampanię wyborczą do Parlamentu Europejskiego z myślą o zwiększeniu świadomości wyborczej;

9. z zadowoleniem przyjmuje pozytywną opinię Trybunału na temat rocznego sprawozdania finansowego Fundacji i zwraca się do Fundacji o zastosowanie się do zaleceń Trybunału;

10. podkreśla, że wskaźnik przeniesienia środków niezróżnicowanych wyniósł 15,1 %, co stanowi utrzymujący się problem, chociaż odnotowano spadek w porównaniu z poprzednim rokiem, i przyjmuje do wiadomości wyjaśnienie Fundacji dotyczące rozróżnienia między planowanymi i nieplanowanymi przeniesieniami – te pierwsze są związane z projektami wieloletnimi i nie powodują niepewności budżetowej; zachęca Fundację do kontynuowania wysiłków na rzecz dalszego ograniczania poziomów nieplanowanych przeniesień w nadchodzących latach;

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA)

11. docenia działania Agencji polegające na opracowywaniu, gromadzeniu i dostarczaniu wiarygodnych i istotnych informacji, analiz i narzędzi służących pogłębianiu wiedzy, podnoszeniu świadomości oraz wymianie informacji dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP), co przyczynia się również do rozwoju przepisów UE w tej dziedzinie; docenia informacje i dobre praktyki z myślą o promowaniu zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy w Europie, w szczególności prace Agencji dotyczące sektora opieki zdrowotnej i społecznej oraz zagrożeń psychospołecznych w miejscu pracy; przypomina o znaczeniu bezpieczeństwa i higieny pracy, którym nie powinien zagrażać wzrost inflacji i kosztów utrzymania; wzywa wszystkie agencje UE do spełnienia najwyższych standardów BHP; z zadowoleniem przyjmuje jej osiągnięcia w 2024 r., w tym publikację przeglądów BHP dotyczących chorób układu krążenia i zagrożeń psychospołecznych, postępy w badaniach w sektorze opieki zdrowotnej i społecznej oraz zakończenie prac w terenie na potrzeby Europejskiego badania przedsiębiorstw na temat nowych i pojawiających się zagrożeń, a także nowe narzędzia OiRA;

12. z zadowoleniem przyjmuje wyniki Agencji w 2024 r. – wykonała ona 99 % budżetu i zrealizowała 93 % programu prac; odnotowuje nową strategię przyjętą przez EU-OSHA pod koniec 2024 r., która umożliwia jej służbom reagowanie na nowe potrzeby i wyzwania w tej dziedzinie; podkreśla ważną rolę Agencji w dostarczaniu danych innym służbom badawczym, takim jak EPRS;

13. z zadowoleniem przyjmuje pozytywną opinię Trybunału na temat rocznego sprawozdania finansowego Agencji i zwraca się do Agencji o zastosowanie się do uwag Trybunału, zwłaszcza dotyczących systemów zarządzania i kontroli;

14. z zaniepokojeniem zauważa, że wysoki poziom przeniesień wyniósł 22,6 %; choć jest on niższy niż w poprzednim roku, utrzymuje się nadal znacznie powyżej poziomu

odniesienia wynoszącego 15 %; przypomina, że stale wysokie poziomy przeniesień podważają budżetową zasadę jednoroczności; przyjmuje do wiadomości wyjaśnienie Agencji rozróżniające planowane i nieplanowane przeniesienia, przy czym te pierwsze przeniesienia są związane z projektami wieloletnimi i nie powodują niepewności budżetowej; z zadowoleniem przyjmuje środki podjęte przez EU-OSHA w celu wzmocnienia procesu planowania budżetowego i zachęca Agencję do kontynuowania wysiłków, aby ograniczyć jeszcze nieplanowane przeniesienia w nadchodzących latach;

15. z uznaniem odnotowuje postępy poczynione przez EU-OSHA w ograniczaniu opóźnień w płatnościach w porównaniu z 2023 r. dzięki wdrożeniu planu działania;

Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop)

16. docenia badania, analizy i techniczną wiedzę fachową Cedefopu w zakresie polityki kształcenia i szkolenia zawodowego (VET), kwalifikacji i umiejętności; z zadowoleniem przyjmuje jego osiągnięcia w 2024 r., w tym rozszerzenie portfela informacji na temat umiejętności, wspieranie włączenia społecznego i analizę kluczowych zmian w polityce kształcenia i szkolenia zawodowego w państwach członkowskich; podkreśla w szczególności pierwsze ogólnounijne badanie umiejętności w zakresie sztucznej inteligencji oraz wprowadzenie wskaźnika niedoboru siły roboczej i umiejętności (CLSSI) i narzędzia przewidywania tendencji w zakresie umiejętności w perspektywie krótkoterminowej (STAS);

17. z zadowoleniem przyjmuje pozytywną opinię Trybunału na temat rocznego sprawozdania finansowego Centrum i zwraca się do Centrum o zastosowanie się do uwag Trybunału, zwłaszcza dotyczących zwiększenia odsetka opóźnień w płatnościach w porównaniu z rokiem 2023;

18. wyraża uznanie dla Cedefopu za wzorcowe wskaźniki wykonania środków na zobowiązania (100 %) i środków na płatności (98,89 %), co udanie obrazuje optymalne wykorzystanie powierzonych Cedefopowi zasobów;

19. zachęca Cedefop do szybkiej zmiany przepisów wewnętrznych, aby zagwarantować, że greccy oddelegowani eksperci krajowi, którzy muszą przenieść się do Salonik, będą uprawnieni do otrzymywania diet dziennych, zgodnie z zasadą równego traktowania;

Europejska Fundacja Kształcenia (ETF)

20. docenia wkład ETF we wzmacnianie kapitału ludzkiego w krajach sąsiadujących z UE, mimo że często działa ona w trudnym kontekście geopolitycznym; uznaje jej kluczową rolę w zwiększaniu szans na zatrudnienie poprzez reformy dotyczące kształcenia, szkolenia zawodowego, umiejętności, uczenia się przez całe życie i systemów rynku pracy; docenia, że ETF koncentruje się na horyzontalnych kwestiach transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz przewidywania, rozwijania i walidacji umiejętności; zauważa, że w 2024 r. obchodzono 30. rocznicę powstania Fundacji – uczczono trzy dekady wiedzy fachowej i partnerstwa promujących rozwijanie umiejętności i edukację,

które są skuteczne i włączające;

21. z zadowoleniem przyjmuje pozytywną opinię Trybunału na temat rocznego sprawozdania finansowego ETF i zwraca się do ETF o zastosowanie się do uwag Trybunału, zwłaszcza dotyczących zwiększenia odsetka opóźnień w płatnościach w porównaniu z rokiem 2023;

22. odnotowuje działania naprawcze ETF mające na celu wyeliminowanie nieprawidłowości stwierdzonych w otwartych postępowaniach o udzielenie zamówienia podczas audytów w poprzednich latach;

23. podkreśla postępy osiągnięte przez ETF w zapewnianiu równowagi płci – kobiety stanowią obecnie 57 % kadry kierowniczej; docenia również wysiłki na rzecz zwiększenia równowagi geograficznej;

Europejski Urząd ds. Pracy

24. docenia, że Urząd pomaga państwom członkowskim i Komisji sprawiedliwie i skutecznie egzekwować unijne przepisy dotyczące mobilności pracowników i koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (w tym poprzez wsparcie w 2024 r. 117 wspólnych uzgodnionych inspekcji), ułatwiać skuteczną mobilność pracowników w Europie za pośrednictwem działań Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES) oraz propagować za pośrednictwem szkoleń i kampanii informacyjnych, zwłaszcza #FairHORECAinEU i #Road2FairTransport, prawa i obowiązki pracowników i pracodawców w sektorze mobilności, co ułatwia obywatelom i przedsiębiorstwom czerpanie korzyści z rynku wewnętrznego; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2024 r. Urząd rozpoczął pierwszy rok pełnej zdolności operacyjnej, co umożliwiło mu pełne wykonanie mandatu we wszystkich obszarach działalności;

25. wyraża uznanie dla Agencji za osiągnięcie 95 % rocznego planu prac, przy jednoczesnym znacznym zintensyfikowaniu działalności w porównaniu z poprzednim rokiem, w tym za wzrost liczby uzgodnionych i wspólnych inspekcji o 54 %; apeluje o dalsze wspieranie ELA, w tym zasobów finansowych, aby zapewnić jego wartość dodaną dla krajowych organów egzekwowania prawa oraz umożliwić mu wszczynanie i prowadzenie dochodzeń z własnej inicjatywy w sprawach transgranicznych;

26. wyraża zadowolenie z ogólnie pozytywnej opinii Trybunału na temat sprawozdania finansowego Urzędu; odnotowuje jednak, że Trybunał wydał opinię z zastrzeżeniami dotyczącą legalności i prawidłowości płatności, podobnie jak w 2023 r.;

27. odnotowuje w tym kontekście zastrzeżenie Trybunału dotyczące płatności na kwotę 2,6 mln EUR dokonanych w 2024 r.; kwota ta stanowi 5,7 % łącznych środków na płatności i przekracza próg istotności; zwraca uwagę, że płatności te były powiązane z zamówieniem udzielonym w ramach procedury otwartej, którą w sprawozdaniu za 2022 r. uznano za nieprawidłową (2,2 mln EUR), a także z niedociągnięciami stwierdzonymi w kontrolach ex ante związanych z realizacją umów (0,4 mln EUR);

28. dostrzega postępy osiągnięte w zmniejszaniu liczby pracowników zatrudnionych na

czas określony (oddelegowanych ekspertów krajowych i pracowników tymczasowych) od 2022 r., kiedy to stanowili oni 58 % siły roboczej; ubolewa jednak, że ich odsetek utrzymywał się na wysokim poziomie 47 % zarówno w 2023 r., jak i w 2024 r.; zachęca ELA i Komisję do dalszego zwiększania odsetka pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony poprzez stworzenie możliwości przekształcenia stanowisk oddelegowanych ekspertów krajowych w stanowiska pracowników zatrudnionych na czas określony;

29. zauważa z zadowoleniem, że w 2024 r. Urząd obniżył poziom przeniesień do 15 %, co odzwierciedla lepsze wykonanie budżetu i lepsze planowanie finansowe; odnotowuje pewne niedociągnięcia w zarządzaniu budżetem, takie jak odsetki za zwłokę w przypadku 11,8 % wniosków o płatność oraz nieprawidłowe zaksięgowanie korekty budżetowej w wysokości 266 861 EUR;

Wnioski

30. zwraca się do agencji i do Komisji o jak najszybsze wdrożenie wszystkich zaległych zaleceń Trybunału;

31. na podstawie dostępnych danych zaleca udzielenie dyrektorom wykonawczym Eurofoundu, EU-OSHA, Cedefopu, ETF i Europejskiego Urzędu ds. Pracy absolutorium z wykonania budżetu agencji za rok budżetowy 2024.

ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE

Zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu sprawozdawczyni komisji opiniodawczej oświadcza, że ujęła w swojej opinii informacje dotyczące kwestii związanych z tematem, które otrzymała podczas sporządzania opinii od następujących przedstawicieli grup interesu objętych zakresem porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości[1] lub od następujących przedstawicieli organów publicznych państw trzecich, w tym ich misji dyplomatycznych i ambasad:

1. Przedstawiciele grup interesu objęci zakresem porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości
European Agency for Safety and Health at Work
European Training Foundation
European Labour Authority
European Centre for the Development of Vocational Training
European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions

Powyższy wykaz został sporządzony na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawczyni komisji opiniodawczej.

Gdy osoby fizyczne są wymienione w wykazie z imienia i nazwiska, zidentyfikowane poprzez swoją funkcję lub wymienione z imienia i nazwiska wraz z podaniem ich funkcji, sprawozdawczyni komisji opiniodawczej oświadcza, że przedstawiła tym osobom fizycznym Oświadczenie o ochronie prywatności w Parlamencie Europejskim nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), w którym określono warunki mające zastosowanie do przetwarzania danych osobowych tych osób oraz prawa związane z takim przetwarzaniem.

[1] Porozumienie międzyinstytucjonalne z 20 maja 2021 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości (Dz.U. L 207 z 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	28.1.2026
Wynik głosowania końcowego	+: 35 –: 6 0: 5

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

35	+
NI	Branislav Ondruš
PPE	Pascal Arimont, Andrzej Buła, David Casa, Henrik Dahl, Gheorghe Falcă, Sérgio Humberto, Martine Kemp, Miriam Lexmann, Jagna Marczułajtis-Walczak, Eleonora Meleti, Giusi Princi, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Romana Tomc
Renew	Hristo Petrov, Jana Toom, Brigitte van den Berg
S&D	Francisco Assis, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Vivien Costanzo, Johan Danielsson, Marit Maij, Aodhán Ó Ríordáin, Evelyn Regner, Rosa Serrano Sierra, Raffaele Topo
The Left	Li Andersson, Konstantinos Arvanitis, Per Clausen, Kathleen Funchion, João Oliveira
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Maria Ohisalo

6	-
ESN	Christine Anderson, Petar Volgin
PfE	Jaroslav Knot, Margarita de la Pisa Carrión, Pál Szekeres, Séverine Werbrouck

5	0
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Marlena Maląg, Francesco Torselli, Mariateresa Vivaldini

Objaśnienie używanych znaków:
+ : za
- : przeciw
0 : wstrzymało się